

lokalhistorie

Hvor ble de av?

Svenske Povel Ramel laget i sin tid en vise hvor det het «Var er det gamle gjenget som fants i vårt kvarter?»

Denne strofen dukket opp da jeg vandret i tankene på min barndoms stier.

Hvor er det alt sammen, og hvor er alle sammen? Hvor er Støiten, og Sverre (Pedersen) som alltid var på plass utenfor, og Randi Tholfsen på vei hjem til mor med varene hun hadde hentet i butikken? Randi stoppet ofte foran Sverre og sa: «Du er gæren du Sverre». Sverre rettet på lua og svarte rolig og sindig «Du er gæren sjøl du Randi».

Det var liksom slik det skulle være at ikke alle rundt oss var helt som andre. Det lærte oss en hel del.

Hvor er alle de som preget oppveksten vår? Krusken (Odd Gunnar Knudsen), Josse (Jostein Johansen), Korkeik (Leif Larsen), Hans Georg (Henriksen), Reidun (Ellefsen), «Tull» (Knudsen), Liv og Ingrid Krohn Hansen, Reidar (Ellefsen), Anne Lise (Johansen), Ruth (Hansen), Eva (Antonisen.), Kåre og Steinar, Torlaug, Audun (Tjomsland), Rolf og Arne (Davidsen), Vidar (Pettersen), Karin (Værvågen), Ruth og Bjørg (Benediktson, Anne Marie (Stangeby), Hildur (Larsen), Ivar (Kristiansen), Hans (Eftang), Arne (Stein), Per (Jorde), Gunnar «Brummen» (Stangeby), Leif (Engblom), Spede (Odd Hasen), Håkon (Andersen). Og Borger Larsen på Vesle-Hauan, lærer Spilde, fru Iversen (Sigfrid, innehaver av Støiten), fru Karlson med fiskebutikken som brødrene Tollnes overtok, butikkene til Andresen/Rismyr, Klåstad, Rustøen, Johansen. Underlig nok vet jeg hvor kafekverna som sto på disken i Blomdal Kolonial i Haneholmveien befinner seg; i Risør. Henrik Stickler tok den med til hotellet der.

Men triller Haugen sykkel sin fortsatt fra byen lastet med varer ut til Kjellberg og butikken? Hvor er Høgen (Odd Haugen), Perten (Arvid Pedersen), Egil

Finns under flagget 17. mai 1946. Videre Jan Hansen, Thore Virik, Arvid «Perten» Pedersen, og Ove Torp. Ved siden av «Perten» går Trygve Borgen. Bildet er tatt i Hjertnespromenaden.

Vidar Pettersen og Finn Thorsen på vei til første skoledag for Leikny Paulsen på Virik Skole i 1943.

Finn Thorsen med rattkjelken hans far Thor laget i 1943. Kjelken er fortsatt brukbar.

og Leif Helland Hansen, «Lille» Leif og Per (Rebård) og Willy Johannessen? Hvor er gamle Abraham som måtte hvile mange ganger på veien hjem fra byen på grunn av hjertet sitt? Han var så god å snakke med, Abraham, og han hadde tid. Og hvor er underlige Alf fra Haneholmen som mente at alt var «fali»?

Kjøreren noen rattkjelke nedover Pukkestadbakken mer? Er det fortsatt mange barn hos Gilbu? Har baker Johansen wienerbrød, og bor «Grønlandskokken» (Karl Kristiansen) i Rukla fremdeles?

Spilles det fotball på Myra, hoppes det på ski i Myrabakken og Sandhølet? Er det noen som sender opp drager fra Midtås? Lekes det i Hauanskauen, seiles det med båter på Lillegåsen og fanges

det salamandere i Tholfsedammen? Kastet det på stikka hver vår i Hauanveien utenfor Støyten, langs gjerdet til Didriksen?

Går det an å sitte på brønnlokket hos maler Strand (Sørensen) under Føykås og få en hyggelig prat og få lov å høste noen små, søte fine pærer fra det uendelig store pæretreet? Sitter «Tjafs»; bikkja til Phillip og Tullik Pedersen og venter på meg når jeg kommer hjem?

Slås det ball og vippes pinne på sletta utenfor hos Tjomsland i Lilleveien på Hauan, eller lekes det indianer og hvit ute ved Seileråsen (Utsikten) i Hjertnesskogen?

Kan vi se den flotte traverhesten Molvinn med Leif (Hansen) i sulkyen rase opp Hauanveien på vei hjem til stal-

len hos Tholfsen? Kjøreren Ole Lystad og faren fremdeles den gamle tresnøplogen som sto parkert på toppen av Haneholmveien når snøen hadde lavet ned?

Går det an å se og lure på hvor dype jettegrytene i Hjertnesskogen er? Og er det svømmekurs med lærer Berge på Stub lenger?

Jo, spørsmålene blir mange og spennende og svarene på de fleste er nok nei. Og det tyder vel bare på at tiden går og vi blir eldre alle sammen. Noen av de nevnte er borte for bestandig. Andre kan en støte på sånn tilfeldig ved besøk i hjembyen.

Men det var litt vemodig å stå på hjørnet der Støyten lå og tenke tilbake på en barndom som føles så uendelig rik og verdifull. «Støitensletta» hvor vi

FØR OG NÅ

Finn forsøker å kjøre Rolf i trillebår i haven til Lars og Kitty Davidsen i 1939.

hoppet lengde sammen med Sverre, «Støitenfjellet» hvor det var så godt å sitte og prate om det som falt oss inn. Og det var mye!! Disse tankene gjør en gammel Hauang-utt takknemlig og glad. Men også litt vemodig. Vi hadde det så godt og trygt.

Måtte bare barn og unge i dag også få lov å ha et slikt miljø rundt seg i sin oppvekst. Kanskje verden ville blitt litt bedre da?

Tekst: Finn Angel Thorsen
Foto: Privat

Postkort som viser Støyten-krysset på Virik i tidligere tider.

Stub

Da Lea Hansen sendte sitt julekort til en venninne for 100 år siden, var Stub som dette postkortet til Anders Christiansen viser, et forsiktig lite bosted i standkanten med fire bolighus, et småbruk og et par naust. Et bynært lite sted med svært få beboere. Vi vet at Stub var bebodd allerede i 1655 da enken Mari Stub ifølge gamle papirer betalte en daler i grunnleie.

Mange år seinere var Stub kjent for sin brygge og sitt badehus der både roere og svømmere kunne boltre seg. Mest kjent ble Stub etter krigen da mange av distriktets barn lærte å svømme her av lærer Helge Berge. Han kom hele Kodalveien fra Vaggestad for å lære bort svømmekunsten.

Dagens bilde viser Stub som et attraktivt sjønært sentrum for bolig, småbåthavn og variert næring.

Tekst: Harald Fevang
Foto nå: Gro Midttun
Foto, før: Politiets arkiv

Dame-tingene

Bildet viser de pene tingene på en dames toilettkommode på 40-tallet. Vi ser noen vakre smykker, speil og børste i sølv, og helt til høyre en krølltang. Permanent og krøller måtte til for å få en fin hårfasong. Senere ble det kanskje hårtøning, farging og krøllspenner med «Lokette» og hjemmepermanent.

Dette bildemotivet er hentet fra familien Michelsens samling.

Tekst: Harald Fevang, Foto: Gro Midttun

MT «Husvik»

Bygget i 1930 som «Polartank» for Hvalfangerselskapet Polaris A/S (Melsom & Melsom, Nanset), Larvik. Bygget ved Barclay, Curle & Company Ltd., Glasgow. Et fartøy på 10.300 tdw med en Doxford motor på 5.120 ihk til fremdrift. Hun kostet ca. 2,9 millioner ved levering. Gikk sin jomfrutur som transportbåt med brenselolje og annen rekvisita til Melsoms fangstflåte og hvalolje i retur. Assisterte Oslo skipet «Akabaha» under en Atlanterhavskryssing i 1937, da denne var gått tom for bunkers. Skipet ble tatt på slep til Georgetown på Bermuda. Det ble betalt 85.000 kr i bergelønn for denne seansen. I sesongen 1937/38 er hun i isen som transportbåt for kokeriet «N. T. Nielsen-Alonso». Under krigen ble hun utstyrt for å bunkre krigsskip i åpen sjø. I 1951 ble hun innkjøpt av A. C. Olsens selskap Skibs A/S Leisten, men registrert i Tønsberg. Omdøpt HUSVIK. I 1959 ble hun solgt til opphugging. Ankom Grimstad 9/6-1959 for hugging.

Tekst: Ragnar Iversen, Bilde: Privat samling

SANDEFJORD
LOKALHISTORISKE SENTER
på Pukkestad gård

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen mrk. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når og helst med en liten beskrivelse. Husk navn og adr. på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til: lokalhistorie@sb.no

Sandefjord Lokalhistoriske senters Info-gruppe:
Sideansvarlig Harald Fevang, bildeansvarlig Bjørn Marum Olsen.
Medarbeidere; Sven Erik Lund, Ragnar Iversen, Bjørn Hoelseth, Dag I. Børresen, Gro Midttun, Svein Olav Løberg, Roger Davidsen.
Kontaktperson: Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154 – sv-er-lu@online.no